

Νομοθεσίαν... Έπαρχος ν' αναγνώσκω ἐπὶ !
Καὶ ὁ γραφίσκος ἔκτοτε κατώτερον μὲ βλέπει !

Ὁ Παράσχος ἐσυχαίνονταν τρομερὰ τὰ λευκώματα, τὰ ὁποῖα ὅμως τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν πολὺ τῆς μόδας. Κάποτε ὅμως (συνέβη μάλιστα νὰ εἶχ τρομερὴ ἀπειταρία καὶ τρομερὸ πονοκέφαλο) τὸν ἀνάγκασαν νὰ γράψῃ στὸ λεύκωμα κάποιου ἀσχημοῦ νέου.

Καὶ ὁ ποιητὴς ἔγραψε :

Πάλιν ὁ χάρις σουδὸς αὐτὸς τῶν λευκωμάτων...
Τὸ λεύκωμα εἶνε τροφὴ μεγάλων παιδαριῶν...
Νεκροταφεῖον ἀληθοῦς ἰσότητος· διότι
Μὲ τὸν Νικολετόπουλον ὁ Μπαίρων ὀνώνεται.

Ὁ στίχος αὐτὸς ἔμεινε ἱστορικό. Ὁ ποιητὴς τὸν ἔγραψε γιὰ τὴν ἴδια σελίδα τοῦ λευκώματος· ὑψίστην στίχον Νικολετοπούλου τινὸς καὶ τοῦ Βύρωνος. Τὸ ποίημα τοῦ ὀργισμένου Ἀχιλλέως τελιώνει :

Τὸσον Νικολετόπουλε ! Καὶ Βύρων ἂν δὴν εἶμαι
Πάλιν θὰ ἔχω τὴν τιμὴν πλησίον σου νὰ κείμαι !

Ἐν' ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα τῶν ποιημάτων τοῦ Παράσχου ἦταν ἡ συχνὴ ἐπαναλήψεις τῆς ἴδιας φράσεως, ἡ παλλιλολογία. Αὐτὸ ἔχαρᾶ κτήριζε τὴν τεχνολογίαν του, τὴν ἀγαλῶνιτῃ, στορφοῦδι καὶ σχεδὸν πάντοτε ρητορικὴ Γ'. Αὐτὸ τὸν ἐσαυόρσαν. ἔμεινε δὲ παροιμιώδης ἡ σχετικὴ παρωδία τοῦ ἔκαμε κάποιε ἕνας φαρσὲρ τῆς ἐποχῆς του, ὁ Γιαννάκος Μαυρομαχάλης :

Ἦρον, τουτέστι, δηλαδὴ, ἐν ἄλλοις λόγοις, ἦτοι
Ἡ Ἀφροδίτη εἶσαι σύ, οὐ εἶσαι ἡ Ἀφροδίτη !

Ἀκόμη καὶ ὁ κ. Δημ. Καμπούρογλου ἔγραψε σχετικὴ σάτυρα :

Τὸ κάλλος δὴν τὸ ἀγαπᾷ, δὴν ἀγαπᾷ τὸ κάλλος
Ὅπταν εἶνε ὄνιες, ὀπταν ἔχει ὄνιαν
Πᾶς ἄλλος ἄς τὸ ἀγαπᾷ, ἄς τ' ἀγαπᾷ πᾶς ἄλλος κ.λ.π.

Ὁ πρῶτος καὶ σφοδρότερος ἔρος τοῦ ποιητοῦ, ἐκεῖνος γιὰ τὸν ὁποῖον ἐπόνθεσε ἐναετὰ ἡ εὐαίσθητὴ καρδιά του, ἦταν ἡ φλογερὴ ἀγάπη του στὴν περίφημὴ Μαρία. Ἀναλία Σαραρεμὶ τὸ πραγματικὸ τῆς ὄνομα. Εἶνε ἡ κόρη τοῦ τοῦ ἔστιλε «τὸν κεραυτὸν εἰς φάκελλον εὐόδῃ καλεϊσμένον». Ἀλλὰ τι ἦταν ὁ κεραυτὸς αὐτός; Τι ἔγραψε τὸ φοβερὸ αὐτὸ γράμμα. Μᾶς τὸ λέει ὁ ἴδιος ὁ ποιητὴς, σὲ ἄλλο ποίημά του :

Μίαν ἀυγὴν ἐγείρεται ψυχρὰ καθὼς
ἢ λήθῃ
Καὶ γράφει : «Εἶσ' ἐλεύθερος, ἡ-
[σώμενε με καὶ ζῆθι !

Ἡ ἔραφικὴ αὐτὴ καὶ ἀνεξήγητὴ ἐγκαταλείψει κατεπίκρανε τὸν ποιητὴ. Καὶ σὲ ἄλλα ποιήματά του, θρηνητικὰ (ὅπως τὸ γνωστὸ «Δρῆσατε πάλιν ἑραεταί») διαβάσουμε ὅλη τὴν πικρὰ τῆς καρδιάς του.

Γιὰ τὴν Μαρία ἐπίσης ἔγραψε τοὺς περίφημους ἐκεῖνους στίχους «Αναμνήσεως».

Ὡ ! νὰ τὸ Ἄντρον τῶν Νυμφῶν καὶ νὰ τὸ μονοτάτι
Ὅπου ἐκείνη μὰ φορὰ μὲ μοῦ ἐπετάτει.

Καὶ σὲ μίαν ἄλλη περίστασι ἐδοκίμασε μεγάλη θλίψι ὁ Παράσχος. Ὅταν πέθανε ἡ πολυαγαπημένη ἀδελφὴ του Αἰμιλία. Ἡ λύρα του βόηκε σπαραχτικὸς τόνους γιὰ νὰ τὴν κλάψῃ. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ζαλοκώτας καὶ ἕνας διάσημος Ἴταλὸς ποιητὴς ἔγραψαν ἔλεγεια σὸ θάνατο τῆς σεμνῆς καὶ ὀφραῖας κόρης. Ἐκτοτε ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος, ὁσᾶς ἐβράβιζε κανένα παιδί τὸ ἔβγαζε Αἰμιλία (ἢ, ἂν ἦταν ἀγόρι, Αἰμῆλη). Ἐτα ὀνόμασε καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιά του. Ἐπίσης ἡ γνωστὴ ποιήτρια καὶ συνεργάτις μας κ. Αἰμιλία Στεφ. Δάφνη εἶνε βασιτιστικὰ τὸ Ποιητὸ. Ὁ Παράσχος τὴν ἀγαποῦσε ἰδιαίτερος, κ' ἕνα μεγάλο πιάνο πού ὑπάρχει στὴ πάλαι τῆς ποιητριάς εἶνε ὄμοιο τοῦ ἀναδόχου τῆς, τὸν καιρὸ πού ἦταν μαθήτρια τοῦ Ἀρσακίου.

Ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος—ὅπως ἔγραψαμε παραπάνω—ἦταν δημοφιλέστατος. Ἡ ἀπαγγελία ἢ ἡ δημοσίευσις ἐνὸς ποιηματός του ἀποτελοῦσε φιλολογικὸ γεγονός. Συνήθως ἀπήγγελε στὸν «Παρνασσό», καὶ τότε ὄχι μόνον ἡ αἴθουσα τοῦ φιλολογικοῦ αὐτοῦ συλλόγου, ἀλλὰ καὶ τὰ παράπλευρα θεώματα καὶ οἱ διάδρομοι καὶ ἡ σκιά ἀκόμη ἐγέμιζαν ἀπὸ κόσμον. Ὅταν ἀρροῦσθε ὁ Ποιητῆς, δὴ ἡ Ἐλληνικὴ κοινωνία ἀπὸ τὸ Παλάτι ὄς σὸ τελευταῖο πταχόραπτο, παρῆκοῦσθαι μὲ ἀληθινὴ ἀγωνία τῆς φάσεως τῆς ἀσθενείας του.

Ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος ἀπέθανε στῆς 26 Ἰανουαρίου 1895. Ὁ κόσμος τὸ ἔμαθε μὲ ἀπερίγραπτὴ θλίψι. Ἡ κηδεία τοῦ «Ἐθνικοῦ Ποιητοῦ» ἔγινε δημοσίᾳ δαπάνῃ καὶ ὑπῆρξε μεγαλοπρεπεστάτη, πρωτοφανῆς γιὰ τὰς Ἀθήνας. Ὁλόκληρος χιλιάδες λαοὶ παρῆκοῦσθαι τὸ λείψανό του, σχεδὸν ὅλη ἡ πρωτεύουσα καὶ πολλοὶ ἀπὸ τὴν Πειραιά καὶ τῆς ἐπαρχίας. Στὸ Νεκροταφεῖο ἀχειμαρτέθησαν τὸ νεκρὸ ὁ Ἄγγελος Βλάχος, ὑπουργὸς τῆς Παιδείας τότε καὶ 18 ἄλλοι ῥήτορες. Ἦταν νύχτα καὶ, καὶ ἡ οὐρὰ τῶν ῥητόρων εὐνούετῃ τὸ θαυμασμὸ ἢ τῆς γενεᾶς πρὸς τὸν κοσμιολάτρευτο Ποιητῆ, τὸν γνήσιον ἀντιπρόσωπο τῆς αισθηματικῆς ἐποχῆς του.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΦΗΡΗΜΕΝΩΝ

Τὸ κοτόπουλο τοῦ καρδινάλιου. Ὁ ἀδιάκριτος σκύλλος. Ἡ νενπρία τοῦ μαγειροῦ. Πᾶς ἐπίσθη ὁ πενασμένος καρδινάλιος ἐτι... εἶχε φάει. Παρ' εἴλιγεν ὄμμα τῆς... ἀφηρημάδας του... «Σᾶς ζητῶ συγγνώμην κύριε...» κλπ.

Ὁ καρδινάλιος Ντυμποῦ εἶχε δύο ἐλαττώματα: ἦτάν υπερβολικὰ ἀφηρημένος καὶ τρομερὰ ὀξύθυμος.

Τὸ καθημερινὸ του δεῖπνο ἀποτελεῖτο πάντοτε ἀπὸ μισὸ κοτόπουλο. Ἐνα βράδυ ὅμοι; τὴν στιγμή πού ὁ μαγειρὸς του ἐτοιμαζόταν νὰ σερβίρῃ τὸ φαγητὸ του, κάποιος σκύλλος, ὁ ὁποῖος εἶχε μὴ κοφρὰ μὲς στὴν κουζίνα, ὄρμησε στὸν τέντζερε, ἄρπαξε τὸ κοτόπουλο, καὶ ἔφυγε τρέχοντας. Ὁ μαγειρὸς, θέλοντας νὰ διορθώσῃ τὸ κακὸ, ἔσπευσε νὰ βάλῃ στὴ φωτιά δεύτερο κοτόπουλο. Τὴν ἴδια στιγμή, ὁ κύριός του ὁ ὁποῖος εἶχε καθίσει ἴδῃ στὸ τραπέζι, μὴ βλέποντας τὸ δεῖπνο του νὰ καταφθάνῃ, τὸν ἔκαλεσε καὶ τὸν ἐρώτησε ἀσθηρὰ γιὰτι ἀκόμη δὲν τοῦ εἶχε σερβίρει.

Ὁ μαγειρὸς τάχασε. ἤθερε καλὰ τι τὸν περίμενε ἂν ὁ ὀξύθυμος καρδινάλιος μάθαινε τὴν ἀλήθεια... Μὴ τολμώντας, λοιπὸν, νάντιμωσιῇ τὴ θύελλα, ἔκανε ἀπὸ μέσα του τὴν προσευχὴ του καὶ, βιαζόμενος στὴν κλασσικὴ ἀφηρημάδα τοῦ κυρίου του, τοῦ ἀπάντησε ὑποκρινόμενος τὸν ἐκπληκτό :

— Μά, Πανιερότατε... ἐδειπνῶτε !

— Πῶ; ! ἐδειπνῶτα !..

— Βεβαίωτα, Πανιερότατε... Ἐφάγατε λίγο, εἶνε ἡ ἀλήθεια...

Φαντάσατε πολὺ ἀποροσφημένος ἀπὸ τῆς σίφης σας... Ἄν πενῶτε ὄμως ἀκόμη, νὰ σᾶς ἐτοιμᾶσω ἄμεσως ἄλλο μισὸ κοτόπουλο... Ἄν θάρρησῃ.

Ἐκείνη τὴ στιγμή ἐφθασε κ' ὁ γιαιρὸς Σιράξ, ὁ ὁποῖος ἐπισκεπτόταν τὸν καρδινάλιο κίθε βράδυ. Οἱ ὑπῆρξαι, πρὶν τὸν εἰσαγεῖν στὴν τραπεζαρία, ὅπου βρισκόταν ὁ καρδινάλιος, τοῦ ἀνεκρίνοσαν τὸ μυστικὸ καὶ τὸν παρεκάλσαν νὰ τοὺς βοηθήσῃ.

— Ἀκούς ἐκεῖ ! ἐρώναξεν ὁ καρδινάλιος στὸν γιαιρὸ μὸλις τὸν εἶδε. Οἱ ὑπῆρξαι μὴν προσπαθοῖν νὰ μὲ πείσουν ὅτι ἐδειπνησα. Ἐγὼ, ἐντούτοις, δὲν θυμᾶμαι τέτοιον πράγμα καὶ πεινῶ πολὺ...

— Τόσο τὸ καλύτερο ! ἀπάντησεν ὁ γιαιρὸς. Φαίνεται πὸς ἡ πρῶτις πλουκῆς σου ἐξῆντησαν τὴν δρεξή... Φάε λοιπὸν ἀκόμη, ὄχι ὅμως πολὺ. Ἐπειδὴ μάλιστα ἀ δὲν ἔφαγα ἀκόμη, θὰ μοιραστῶ μαζί σου τὸ καινούργιον κοτόπουλο.

Ὁ Ντυμποῦ, ἀκούοντας νὰ μιλῇ ἔτσι ὁ ἀπόστολος τῆς ὀλιγογραφίας Σιράξ, ἐπίσθη διαιρηματικὴ εἶχε ἴδῃ φάει, κ' ὅτι θὰ εἶχε «αἰσθερῆνα κρᾶση» γιὰ νὰ τοῦ δινή τείτοια συμ-
βουλή ὁ γιαιρὸς...

Ἄλλος διάσημος ἀφηρημένος ὑπῆρξεν ὁ κόμης ντὲ Ματάν. γενικὸς διοικητὴς τῆς Βασιλικῆς Φρουρᾶς τῆς Γαλλίας. Κάποτε μάλιστα ὁ κόμης ντὲ Ματάν λίγο ἔλειπε νὰ πέσῃ θύμα τῆς ἀφηρημάδας του. Μιά μερὰ, περνώντας ἀπὸ τὸν κήπον τοῦ Παλαί-Ρουαγιάλ, καθὼς περπατοῦσε μὲ σκυμνιμένη κεφάλι, ἀποροσφημένος ἀπὸ τῆς σκῆψης του, σκόνταψε ἀπάνω σ' ἕνα δένδρον μὲ τὸση δύναμη, ὥστε τὸ μέτωπό του καταμάτωσε. Ὁ ντὲ Ματάν ἐπέθεσε ὅτι εἶχε πέσει πάνω σκεκηνά διαβάτη καὶ χωρὶς νὰ συνῆλθῃ διόλου, ἀπὸ τὴν ἀφηρημάδα του, εἶπε μηχανικὰ στὸ δέντρο βγάζοντας τὸ καπέλο του :

— Σᾶς ζητῶ συγγνώμην, κύριε...

Μερικοὶ ἀξιωματικοὶ πού εἶχαν παρακολουθήσει τὴν κομωτρακικὴ σκηνὴ ἔτρεξαν καὶ εἶδαν κ' ἔπαθαν ἔως ὅτου κατορθώσουν νὰ τὸν φέρουν στὰ λογιὰ του καὶ νὰ τὸν πείσουν νὰ τοὺς ἀφίση νὰ τὸν ἐπιδέσουν τὸ τραῦμα του.

Ὁ κομωδιογράφος Ντυφρενὸ, περιφημὸς «γαφαφατῆς» λόγιος τῆς μεγάλῃς του ἀφηρημάδας, ἔκρινε κάποτε καλὸν, προτοῦ ὁδοῦ στὸ θέατρο νὰ παρασταθῇ κάποια νέα του κομωδία, νὰ τὴν διαβάσῃ προηγουμένως σὲ μερικοὺς φίλους του, γνωστοὺς συγγραφῆς καὶ ποιητᾶς τῆς ἐποχῆς, γιὰ νὰ τοῦ πεινῇ τὴ γνώμη τους. Οἱ φίλοι του ἐξεφράσθησαν ἐνθουσιώδως γιὰ τὸ ἔργο. Μόλις ἐντούτοις ἐδόθη στὸ θέατρο, ἡ κομωδία ἀπέτυχε παταγωδῶς.

Τὴν ἐπομένη τῆς ἀτυχίας, ὁ Ντυφρενὸ συνήνησε στὸ δρόμο τὸν κόμην ντ' Ἀρξεντῶλ, καὶ ὄρμησε νὰ ὀλοφθῆται γιὰ τὸ λάθος πού εἶχε κάνει νὰ βασισθῇ στῆς κραικῆς τῶν φίλων του :

— Ἄ δὲ θὰ ξαναδιαβάσω πλέον κανένα ἔργο μου σὲ ἀνθρώπους τὸν πνεύματος ! τοῦ εἶπε. Στὸ μέλλον, δὲ θάχω πετὰ ἐμπιστοσύνη παρὰ στῆς γνώμῃ μόνον τῶν ἀπλοϊκῶν ἀνθρώπων, τῶν ἀμόρφωτων, τῶν ἡλιθίων ἔστω, πού ἀσφαλῶς, θὰ μοῦ μιλήσουν μὲ μεγαλετήρα εἰλικρίνεια... Τί λέτε, κ. ντ' Ἀρξεντῶλ... Μοῦ ἀφιερώνετε λίγη ὄρα νὰ σᾶς διαβάσω τὸ ἔργο μου, νὰ μοῦ πῆτε καὶ σεις τὴ γνώμη σας ;..

Ὁ δυστυχῆς Ντυφρενὸ δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβῃ γιὰτι ὁ κόμης ντ' Ἀρξεντῶλ τοῦ ἐγύρισε τὴν πλάτη κ' ἔφυγε χωρὶς νὰ τὸν χαιρετήσῃ καὶ ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἔγινε ὁ πιὸ ἀσπονδὸς ἐχθρὸς του..

